

նակաւ քան զեզիազար, եւ զայս սովորութիւն անխախտ պահեալ Պատրիարքաց Ս. Աթոռոյս տեւէ մինչեւ ցայսօր. իսկ պատրիարգական Պերաթն Սարգսի ընդ այլ բազմութիւ հրովարտական չերեւի այժմ 'ի միջի:

Մինչդեռ կաթողիկոսք եւ Թագաւորք Հայոց յարեալ 'ի Պասական եկեղեցին եւ խարեալ իսկ 'ի սնտախ խոստմանց պաշտօնէից նորին, որոց բազմիցս զփորձ առեալ էին, եւ տակաւին պատուար ամբողջեան դնէին զնոսա խարխալեալ քաղաքական վիճակի իւրեանց, յուզէին տարապարտ կրօնական վէճս եւ խնդիրս, եւ զբաղեալ էին զումարել ժողովս ոչ 'ի շինութիւն, այլ յերկպառակութիւն եւ 'ի խռովութիւն եկեղեցւոյ եւ պաշտօնէից նորին. եւ 'ի զարթուցանել զօտար թշնամիս 'ի վերայ ինքեանց յեղծումն եւ յատկանութիւն աշխարհին եւ 'ի կորուստ անձանց, որպէս եւ եղև իսկ: Աստի առիթ առեալ թերեւս թագաւորն Վրաց, առաքեաց դեսպանս առ Սուլթանն Եգիպտոսի Մէլիք Եուսուֆ, եւ խնդրեաց 'ի նմանէ առնուլ 'ի ձեռաց Հայոց զլանս Ս. Յակոբոյ յերուսաղէմ, եւ տալ Վրաց. քանզի գիտէր թէ թագաւորն Օշին վասն արհամարհանաց իւրոց, չլինի ձեռնտու Սարգսի: Ազդեգեւ Պատրիարքին Հայոց դաւաճանութիւն Վրաց եւ յափշտակումն հայրենի վիճակին իւրոց, որպէս վասն աճապարեալ էառ հանրագիր բազմակնիք 'ի դատարօք քաղաքին եւ յերեւելի այլազգեաց, եւ վճիռս 'ի դենպետաց, էառ ընդ իւր նաեւ զառաջին հրովարտակս, զորս տուեալ էին Սուլթանք Եգիպտոսի եւ նոքօք փութաց 'ի Գահիրէ, եւ յանդիման լեալ մեծի ատենի, առաջի արար նոցա զգրբեանս, եւ յայտնի եցոյց զիրաւունս սոգելին իւրոյ: Ապա եհարց Սուլթանն ցղեստբանն, թէ ունի՞ք ըստ օրինակի Հայոց զայնպիսի գրեանս եւ զվաղեմի հրովարտակս 'ի հաստատութիւն իրաւանց ձերոց: Ետ պատասխանի դեսպանն թէ, չունիմք. այլ միայն խնդրէ թագաւորն մեր առնուլ 'ի ձեռաց Հայոց զՍ. Յակոբ, եւ տալ Վրաց: Չունիմք ասէ Սուլթանն զայդպիսի օրէնս յաշխարհի մերում պռանց հաստատուն գրոց բռնի կորզել զիրաւունս ուրուք եւ տալ այլոց. զի յայտնապէս տեսանի 'ի վաւերական գիրս 'ի ձեռս Հայոց, թէ վանքն այն սեփական կա-